

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett in Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati pett vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek pesebej. — »Slovenski Narod« velja mesечно v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

BREZ VARNOSTI NI RAZOROŽITVE

V Ženevi se je pričela odločilna bitka — Novi manevri Nemčije, s katerimi bi rada zvalila krivdo za neuspeh razorožitvene konference na Francijo

Ženeva, 24. maja. AA. Dogodek včerajšnjega dne je bil govor francoskega zunanjega ministra Paul Boncourja o omejitvi vojnega materijala. Paul Boncour je pogumno obrazložil stališče Francije, in dokazal, da ostaja Francija zvesta svojim objubinam in preprinciju o organiziranem in nadziranem miru. Rekel se je, da se hoče Francija odpovedati varnosti. Temu pa ni tako. Govornik ostaja v popolnem soglasju s predsednikom francoske vlade. Francija si želi bolj kot vsi drugi, da bi razorožitvena konferenca prinesla olajšave v vojaških izdatkih, toda pod pogojem, da bo poskrbljeno za razorožitev, varnost in nadzor.

Paul Boncourjev govor so sprejeli na konferenci s ploskanjem. Posebno angleška delegacija je hvalila govornikovo jasnost in lojalnost napram konferenci. Danes bo konferenca razpravljala o varnosti. Miroljubne izjave enih in drugih bodo postavljene na preizkušnjo.

Na sročni seji razorožitvene konference so razpravljali o razorožitvi materijala. Glasovanja ne bo drugača čitanja cestnega angleškega načrta, ki je zdaj v razpravi. Včeraj so proučili odstavke o topovih in tankih. Razprava je potekla razmeroma gladko, ker je nemška delegacija izjavila, da umika svoje prejšnje izpreminjevalne predlogi. Pri tej priliki je nemški delegat še izjavil, da bo njegova delegacija glasovala pri drugem čitanju angleškega načrta še za vse tiste predloge, ki ta načrt izpopolnjuje. Na koncu seje je turški delegat Tevfik Ruždi Bej predlagal, naj poseben odbor prouči vojaške določbe lausanske mirovine pogodbe o militarizaciji Dardanel in Bospor. Francoski zunanjji minister Paul Boncour je temu pripomnil, da je to vprašanje v zvezi z revizijo pogodb in da zato sedanjih vprašanj ne kaže komplikacij še z novimi. Turški delegat je odgovoril, da ne misli na teritorialna vprašanja, temveč samo na vojaške določbe, kakršne so določbe angleškega razorožitvenega načrta.

Ženeva, 24. maja. AA. Z umaknitvijo izpreminjevalnih predlogov s strani nemškega delegata Nadolnega, madžarskega delegata generala Tancosa in turškega zunanjega ministra Ruždi Beja je bila zlomljena nevarna spletka. Po teh predlogih naj bi konferenca razpravljala o razorožitvi brez predhodne rešitve vprašanja o vzajemni pomoči in varnosti, ki sta prav za prav glavni cilj paktu Društva narodov. Zaradi tega je tu povzel besedo francoski zunanjji minister Paul Boncour, ki je opozoril na pogoje razorožitve. Pred vsem je potrebna varnost. Njen organ naj bi bila stalna in avtomatična komisija, ki bo najstrožje kontrolirala, ali so posamezne države izpolnile svoje razorožitvene obveznosti. V nadaljnji svojem govoru je bil Paul Boncour proti že obstoječi oborožitvi. Brez te oborožitve bi Društvo narodov ne moglo govoriti o »vzajemni pomoči«. Zato dalje predlagal, naj se kalkibri oružja, ki se po Macdonaldovem načr-

tu ukinje, izroči Društvu narodov na razpolago. Paul Boncourjev govor je zapustil med prisotnimi najgloblji vtis.

Pariz, 24. maja. AA. Iz Berlinia poročajo, da domala vsi nemški listi ostro napadajo govor francoskega zunanjega ministra Paula Boncourja, v katerem je obrazložil francosko stališče nasproti ženevski razorožitveni konferenci. Tudi to pot hoče nemško časopisje dokazati, da Francija »sabotira« razorožitveno konferenco. V tem duhu pišeta posebno »Lokalanzeiger« in »Kreuzzeitung«. Omenjena lista pravita, da je Paul Boncour najbolje dokazal, da je Francija zdaj vrgla krinko z obraza in da odkrito dela proti razorožitvi »Lokalanzeigera« misli, da bo razorožitvena konferenca odgodena in da pri tem Francija ne bo nič izgubila svoje doseganje vojaške premoči.

Zenevska dopisnika listov »Deutsche Allgemeine Zeitung« in »Börsenzeitung« takisto pišeta, da bo »nepomirljivost« Francije priveda do odgovritev razorožitvene konference. Nas pristanek, da se izločijo nemški amanžmani iz britanskega

razorožitvenega načrta, pravi »Börsenzeitung«, je vnovič dokazal našo dobro voljo, toda sedanjega položaja ne more niti najmanj izpremeniti. Pod naslovom »Paul Boncour nadaljuje provokacije« naglaša »Der Tag«, da v Ženevi merijo z dvema merama in da je v takih okoliščinah ne morete izdelati norme, ki naj zadovoljeve svet.

Pariz, 24. maja. AA. Današnji »Quotidien« prinaša uvodnik o najnovnejših dogodkih v Ženevi in med drugim pravi:

Po mnogočtevilih hotelskih razgovorih nam bodo najbrže spet rekli, da obstoji nesporazum in da nihče nima ničesar proti temu, da bi naša delegacija imela na razorožitveni konferenci nov govor o varnosti. Toda v jedru bo ostalo vse pri starem. To jedro je predobro poznamo: Francijo je treba razorožiti preko razorožitve, e konference in Francijo je treba izolirati s sklenitvijo paktu med štirimi velesilami. In potem ne bo nobenih ovir več, da to Francijo napadejo tudi z orožjem.

Vzhodni pakt proti zapadnemu

Poljska grozi z zapustitvijo razorožitvene konference in predlaga osnovanje bloka med Poljsko, Malo antanto in Rusijo proti bloku zapadnih velesil

Varšava, 24. maja. Varšavska vlada je obvestila francoskega poslanika La Rochea, da bo Poljska zapustila razorožitveno konferenco, če pride do sklenitve paktu velesil, ker bi bili s tem najbolj ogroženi interesi Poljske in bi bilo blazno pristati na razorožitev v trenutku, ko se pripravlja organiziran napad na poljsko ozemlje.

Ta grožnja Poljske je napravila globok vtis tako v Ženevi kakor v Parizu in v varšavskih krogih ne izključujejo, da bi se temu koraku pridružila tudi Malta antanta. V nadaljnji posledici take odločitve smatrajo v diplomatskih krogih, da bi prišlo nemudoma do tesnega zbljanja med Poljsko, Malta antanto in

Rovjetsko Rusijo, da bi se na ta ačin ustvaril protiutež proti bloku zapadnih velesil.

V varšavskih krogih so temu načertu zelo naklonjeni in smatrajo, da bo Malta antanta že na svoji prihodnji konferenci, ki se bo pričela 30. t. m. v Pragi, imela priliko o tem razpravljati. Ni izključeno, da bo Poljska poslala na prasko konferenco Malta antante svojega opazovalca in poslavnika, da bi se mogli v dinem primeru takoj storiti konkretni sklepi. Samo na ta način, da se ustvari zapadnemu bloku velesil protiutež, vidijo v poljskih krogih možnost preprečiti nevarnost, ki jo prinaša pakt zapadnih velesil.

Ta grožnja Poljske je napravila globok vtis tako v Ženevi kakor v Parizu in v varšavskih krogih ne izključujejo, da bi se temu koraku pridružila tudi Malta antanta. V nadaljnji posledici take odločitve smatrajo v diplomatskih krogih, da bi prišlo nemudoma do tesnega zbljanja med Poljsko, Malta antanto in

Chapowski in zastopnik poljske vlade v Ženevi Rezinski dobila instrukcije, da zavameta takšno stališče nasproti Daladierju in Paulu Boncourju.

Kar se Malta antanta tiče — njeni zastopniki se bodo sestali najbrez 30. t. m. — je pričakovati, da bo tudi ona energično nastopila. Mi se samo izraščujemo, ali hoče Francija s svojim zadržanjem nagnati svoje zaveznike in prijatelje ob sebe, da se obrnejo k Srednji Evropi? Nevarnost utegne biti večja, kakor si morda mislimo.

Göring gre v London

London, 24. maja. Listi poročajo, da bo v prihodnjih dneh po načelu kancelarja Hitlerja prispet v London pruski ministrski predsednik Göring. Njegov prihod je v zvezi s pogajanjem za sklenitev paktu velesil in Göring bo imel načelo pojasnititi angleški vlasti stališče Nemčije.

Nova nevarnost v Berkovcu

Beograd, 24. maja. p. iz sede Berkovac, kjer se je nedavno zaradi velikih plazov pripetela velika katastrofa, poročajo, da grozi sedaj katastrofa še v večjem obsegu. Zemlja je daletč na okrog že razpokana in se je batila, da bodo vsak trenutek zdravili ogromni plazovi v dolino. Oblasti so dale izprazniti vse ogrožene naselbine.

Avtljence pri papežu

Rim, 24. maja. Včeraj je papež sprejel v posebni avtljenci zagrebškega nadškofa dr. Bauerja in nadvojvodo Jožeta Franca Habšburškega.

Ostavka avstrijskega prosvetnega ministra

Dunaj, 24. maja. Prosvetni minister dr. Rintelen je podal ostavko, ki je bila sprejeta. Novi minister še ni imenovan.

Še ena japonska država na Kitajskem

Težki pogoji premirja med Japonsko in Kitajsko — Japonci hočejo poleg Mandžurije ustanoviti še eno »samostojno« državo

Pariz, 24. maja. AA. Havas poroča iz Pekinga, da so zastopniki Kitajske in Japonske sночи podpisali dogovor, po katerem se ustavijo sovražnosti med obe ma državama. Japonski čete se se začeli umikati.

Peking, 24. maja. Vesti o sklenitvi premirja med Japonsko in Kitajsko se

potrjujejo. Kitajci so se obvezali izprazniti vse ozemlje med Velikim zidom ter železniško proggo Peking—Tientsin. Ta zona bo demilitarizirana ter bo dobila posebno vlado. Ni še sklenjeno, ali bodo japonske čete zasedle Peking ali ne. To bi se zgodilo samo za primer, da bi v Pekingu nastali neredi.

Podražitev tramvaja Ljubljana, 24. maja. Ko je Maloželezniška družba spet uvelia nočne takse, je zavzpila na nepričen tir, se dejede pa dirja po njeni dalje in dalje, a ne proti svoji rešitvi, temveč gotovo proti svoji lastni veliki skubi. Prav tako pa Maloželezniška družba tudi ne bo zasulo v denar znižanje plač, ki je z njim prav občutno zadebla svoje že sedaj skrajno pliče plačano uslužbenoto. Celo uprava državne železnice je izprevidela, da z zvišanjem vozne cene ni mogoče dosegči večjih dohodkov in pravkar otiamo, da je zato za kratke proge spet odpravila dokladno, obenem pa uvaja tudi vedno več novih vlakov in nove zvezze z bližnjimi kraji večjih mest, da tako čim bolj zviša frekvenco.

V Ljubljani pa električna železnica ne pomnoži voženj, niti ne vpelje hitnih direktnih svez, med oddaljenimi stranimi mesta, ko bi se voz ustavil n. pr. med Vičem in St. Vidom le pred pošto v Figovcem, kjer se proga odcepí v drugo smer, v Šiški pa le na enični pri remizi ter končno sele v Št. Vidu, pač pa cene še prav občutno zvišuje. Upravni svet naj vendar že spregleda, da vzdrževanje prometa na cestni železnici ne stane nič manj, če se nikdo ne vozi, in da ne bi veljalo niti para več, če bi bili zaradi nizke cene vsi vozovi polni. Izdatki in stroški so torej vedno enaki, pač pa pada frekvenca zaradi zvišanja voznih cen neprimeroma bolj, kakor z višjimi cenami načrta dohodki. Gospodje naj za poizkušnjo samo za teden dni dovolijo po vseh pragah vožnjo za 1 Din, za krajše proge pa po 50 para in gotovo jih bodo veliki inkasni preverili, da je naš račun pravilen. Veliki dohodki in dobički bi upravni svet sami napotili, da ne bi vožnili cen nikdar več zvišani.

Govori se celo, da Maloželezniška družba hoče izkoristiti načelni tujec ob velesejmu, zlasti pa ob vesokolskem zletu. To čudno prakso je že uvelia o vseh svetih pri vožnjah z avtobusom na pokopališča, a upravni odbor gotovo ve, da je vse javnost takratno zvišanje vozne cene smatrala za izkoriscenje pietete. Ali tedaj so se zgrajali samo domačini — ob velesejmu, zlasti ob sokolskem zletu bo pa vse jugoslovenska javnost z množico Čehov in zastopnikov drugih narodnosti Maloželezniško družbo tudi obsovala.

Teh očitkov Maloželezniška družba nika ne sme izzvati, drugače bi morela vsa javnost dvomiti tudi o njenem smislu za povzdigno tujškega prometa in o njenem čutu za prestiž ter ugled Ljubljane.

Kmetski dan v Škofji Loka

Škofja Loka, 23. maja.

Škofjeloška živinorejska selekcionska družba je priredila v nedeljo v telovadnici nove deske šole celodnevni kmetijski tečaj s prav zanimivimi in soveda tudi poučnimi predavanji. Prirediteljci so pročeli pomoč Sedjareku in vrimarsko društvo, državna oblast in higijenski zavod iz Ljubljane, tako da je bil prvi loški kmetijski dan prav skrbno pripravljen.

Ker pa prasičev le ni bilo na spregled, se je pričel g. Hafner za vso stvar resno zanimati in tako je prišla seleparja na dan.

Namisljeno krivo žensko so pozvali v Škofjo Loko, da s soočenjem ugotove, ali je prava ali ne. Do rezultata pa ni prišlo, ker priredila oškodovanca nista mogla z vso gotovostjo potrditi, da bi bila v mesto poklicana ženska istovetna z ono, ki je seleparja.

Zagonetna zadeva torej še vedno ni pojasnjena, varnostni organi so pa budno na pozorju, da im pridi končno vendarje prava.

V Avstriji prisegajo Dunaj, 24. maja. AA. Včeraj je bilo zapisanih 3000 redarjev. Drugi bodo zapisani te dni. Minister za javno varnost Fey je imel pri včerajnjem zapisovanju govor, v katerem je izjavil, da se je ilegalni pokret v Avstriji zrušil in da postaja polojaz gradi boljši.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devlin, Amsterdam 2310.96 — 2322.32, Berlin 1342.36 — 1353.16, Bruselj 799.13 do 803.07, Curih 1108.35 — 1113.35, London 198.86 — 195.46, New York ček 4930.48 do 4968.74, Pariz 226.88 — 227. — Praga 170.79 do 171.65, Trst 298.24 — 300.64 (premija 28.5%). Avstrijski Šiling v privatnem kreditu 8.90.

INOZEMSKIE BORZIE

Curih, 24. maja. Pariz 20.38, London 17.52, New York 447. — Bruselj 72.10, Milan 26.95, Madrid 44.20, Amsterdam 20.50, Berlin 121.30, Dunaj 58.75, Praga 15.41, Varšava 58.06, Bukarešta 3.08.

PRIDE!
MAGDA SCHNEIDER
V PIKANTNI VESELOIGRI
SUZANA V KOPELI
MARION, TO NI SPODOBNO!

PRIDE!
PRIDE!

Za zgraditev nove ceste v Zasavju

**Zasavske občine naj podpro vse hvale vredno akcijo
ljubljanske občine**

Trbovlje, 23. maja.
Načrt zgraditve velike zasavske ceste, ki bi vezala na eni strani Ljubljano in industrijski kraji in rudarski revirji v Zasavju, na drugi pa Zagreb in spodnje Posavje ter Celje z Ljubljano, je že stara želja in zahteva naših gospodarskih krogov. Splošen gospodarski razvoj, kakor tudi razvoj cestnega prometa v zadnjih letih, zlasti pa napredek avtomobilskega prometa v naši državi, nujno zahteva zgraditev nove zasavske ceste. Ves cestni promet se je dosedaj kretal bodisi po cesti Ljubljana-Trojane-Vransko-Celje in od tod nazaj preko Zidanega mosta in Radeč proti Zagrebu, ali pa po dolenskih cestah, dočim so vsi kraji v Zasavju od živahnega cestnega, zlasti pa avtomobilskega prometa takoreč odrezani. Koliko škodo trpe ti kraji radi izolacije od tujškega prometa osebito v poletju, ni treba posebej naglašati.

Zato je prebivalstvo zasavskih krajev z največjim zadovoljstvom pozdravilo akcijo ljubljanske mestne občine, oziroma mestnega odbora, ki je v svoji seji den 17. t. m. soglasno sprejel rezolucijo, po kateri naj občina posreduje pri kr. vladu in Beogradu, da bi med veliko javna dela, ki jih pripravlja država, sprejela tudi zgraditev zasavske ceste na desnem bregu Save od Zaloge, preko Litije, Zagorja, Trbovlja, Hrastnika do Zidanega mosta in dalje proti Radečam in Zagrebu, kajti ta cesta bi bila za razvoj naše industrije, izkorisčena.

Še o plačah mestnih uslužbencev

Pojasnilo organizacij mestnih uslužbencev neuradniških kategorij k dr. Pipenbacherju

Ljubljana, 24. maja.
Občinski svetnik g. profesor dr. Pipenbacher je v »Slovencu« dne 20. t. m. objavil članek, v katerem obravnava plače mestnih uslužbencev ter jih primerja z državnimi. Gospod profesor je v tem članku posvetil posebno pozornost nižjem uslužbenstvu neuradniških kategorij. Ker pa so njegove primerjave in izvajanja postavljene povsem na krivo bazo, smatrajo podpisane organizacije za potrebno, da podajo k temu članku pojasnilo:

Primerjava mestnih uslužbencev z državnimi, kar se tiče kvalifikacije in strokovne izobrazbe, ni baš lahka. To zaradi teza, ker zaposluje občina uslužbence raznih strok (dohodarstveni urad, tržna straža itd.), ki jih država nima, nasprotno pa zaposluje država nameščence raznih strok (varnostna straža, železnična itd.), ki jih občina nima. Zato je tudi različna uvrstitev v posamezne kategorije, različna pa je tudi plača. Začnimo pri državi. Številke, ki jih navajamo, so vzete iz obih pragmatik, državne in mestne. Državni uslužbenci izven uradniške položaje so uvrščeni v kategorije skupinj v zvančnikov. Za služitelje se smatra osobje, ki snaži uradne prostore in dostavlja aktive raznim uradom. Služitelj začne v II. kat. in konča v I. kat. Začetna plača torej letno 11.040 Din, končna pa Din 13.600. Vse ono osobje pa, ki vrši službo, za katero je predvidena posebna strokovna izobrazba, je uvrščeno v kategorijo zvančnikov. Zvančniki začne v III. kat., konča pa v I. kat. Začetna plača torej letno Din 13.860, končna pa Din 21.180.

Mestni uslužbenci izven uradniških položajev pa so uvrščeni v 3 neuradniške kategorije.

V I. kategoriji so: delovodje, vodilni monterji, vodilni strojniki, vodje dohodnikov, urada, cestni nadzorniki, garazni mojster itd. Te kategorie državna pragmatika ne poznata, ker so nameščenci z isto kvalifikacijo (državni mojstri itd.) uvrščeni v uradniški stalež. Začetna plača te kategorie znaša letno Din 19.800, po doseganjih 35 letih pa Din 38.280. Za primerjavo prideta torej v poštovanju samo naslednji 2 kategoriji:

V II. kat. so uvrščeni: poduradniki, monterji, strojniki, pregledniki dohodnikov, nadzorniki cestnega nadzorstva itd. Začetna plača te kat. znaša letno Din 14.400, po doseganjih 35 letih pa 30.000 dinarjev.

V III. kat. so: zdravstveni pomočniki-dezinfiltratorji, stražniki in nadstražniki tržnega nadzorstva, šoferji, poklicni gasilci, profesionalisti, telefonisti, inkasanti, pasniki in nadpazniki urada, pažniki cestnega nadzorstva, mestni jetari itd. Začetna plača te kategorie znaša letno Din 13.200, po doseganjih 35 letih pa Din 23.700. Vse navedeno osobje mora biti strokovno izobraženo. Uradni čas znaša 8 do 12 ur dnevno, pri nekaterih celo več; nagrad oz. funkcijskih doklad nizki uslužbenci ne prejemejo.

nje vodnih sil, pa tudi za povzdigo tujškega prometa tako v teh krajih, kakor tudi v mestih, ki bi jih vezala, ogromnega pomena.

Zato naj bi se akciji ljubljanske mestne občine pridružile vse naše občine v Zasavju, ki so zainteresirane na čim prejšnji zgraditvi te neobhodno potrebne ceste. Kakor je ljubljanska mestna občina, tako naj tudi vse zainteresirane občine v Zasavju sklenejo rezolucije, v katerih naj prosijo kr. vladu, da upošteva v programu za zgraditev avtomobilskih cest, ki ga namenita realizirati, tudi zasavsko cesto kot zvezo Ljubljane s Posavjem in kot sestaven del bodoče moderne avtomobilske ceste Ljubljana-Beograd.

Poleg gospodarskega pomena izgradnje nove ceste pa je treba vladu predložiti tudi velik socialen pomen zgradbe ceste, kajti pri delu te ceste bi našlo zasluge na stotine naših brezposelnih mladeničev in družinskih očetov, ki so sedaj bodisi navezani na podpore ali pa na dobroščerstvo ostalega prebivalstva, z zaposlitvijo teh brezposelnih množič bi se prihranile podpore, kateri denar bi se lahko porabil za investicijo.

Uverjeni smo, da bodo znali občinski odbori zainteresiranih občin v Zasavju dobro utemeljiti svoje rezolucije in prošnje vladni, in da bodo s tem krepko podprtji ljubljansko občino v njenem prizadevanju, da doseže pri vladu uresničenje tega važnega načrta.

Uverjeni smo, da bodo znali občinski

očetje, ki so zainteresirani v Zasavju dobro utemeljiti svoje rezolucije in prošnje vladni, in da bodo s tem krepko podprtji ljubljansko občino v njenem prizadevanju, da doseže pri vladu uresničenje tega važnega načrta.

Občinski svetnik g. profesor dr. Pipenbacher je v svojem članku primerjal mestne uslužbence navedenih kategorij — z državnimi služitelji. Umenvo, da se potem pokazala precejšnja razlika v plačah.

Državni uslužbenci z isto kvalifikacijo bi se prav lepo zahvalili tistem, ki bi jih uvrstili v kat. služiteljev. Priznamo, da obstaja razlika v plačah mestnih in državnih uslužbencev neurad. kategorij. Toda ta razlika je malenkostna, če se upošteva kvalifikacijo posameznih kategorij ter že večkrat omenjeni bonus pri državnih nameščencih; absolutno pa ne dosegajo razlike 100 ali celo nad 100%, kot to trdi g. profesor. Nepristranski opazovalec dobri pri celi stvari vtis, da gre tukaj za dvoje, in sicer: ali so plače državnih nameščencev premajne, ali pa so plače mestnih uslužbencev previsoke. Mi trdimo prvo. Uverjeni pa smo, da so istega mnenja tudi državni uslužbenci v vsa javnost.

Mislimo, da je sedaj zadeva glede plač vsestransko pojasnjena in s tem za končano. Na event. nadaljnje izpade v »Pohod« ali kjerkoli podpisane organizacije ne bodo več odgovarjale. To pa zaračna tega, ker postaja zadeva že mučna in domnevamo, da javnosti že preseda. Organizacije mestnih uslužbencev neurad. kategorij v Ljubljani.

Odgovor dr. Pipenbacherja

G. dr. Josip Pipenbacher, član ljubljanske občinske uprave, nasoprosto, naj na dopis, ki smo ga pred dnevi prinesli iz kroga mestnih uslužbencev, objavljamo se naslednji njegov odgovor:

Uslužbeni ljubljanskemu magistratu so radi mojih izjavjanj o njihovih plačah naredili proti meni v listih borbajoči ogenj: veliko groma in pota in ... Izstrelki, nebasani s pokvarjeno materijo pa niso dosegli svojega namena in cilja. Nemogoče mi je, da bi vse kratke in dolgovzne zadeve eksploratorje na drobno analizirali. Tudi smerjam to za nepotrebno. Konstatujem le:

1) Nisem zagrešči drugega kakor to, da sem branil čisto resnično. In to brez vseh pevov! To pa nekateri magistratni uslužbeni sovražijo. Dokaz: njihovo histerično skešanje in nastop proti meni.

2) Vse moje trditve glede njihovih plač stote in točnih številkih podatkov. Ni moreno jih omajati ali modificirati druge navedbe ali falsifikati. Tako n. p. si nedenko dovoli trdit, da so začetni prejemki mestnih poduradnikov itd. celo manjši kakor drž. zvančnikov. Resnica je pa ta: začetek: Din 19.800 in 12.480; diferenca: 7320 ali 63%; konec: Din 38.280 in 19.200, dif. 19.080 ali 99%. Služitelji EI. kat. t. j. II. kat. drž. služ. začetek: Din 18.200 in 9.980, dif. 3360 ali 34%; konec: 23.700 dinarjev in 12.120, dif. 11.580 ali 95%. Služitelji II. kat. t. j. drž. služ. I. kat. začetek: Din 14.400 in 12.280, dif. 2280 ali 18%; konec: Din 30.000 in 14.280, dif. 15.720 ali 110%. Toda izmenčenje naj se vrši na vzgor. Gentilna misel! Spoznani gospod proponent je pa pozabil povedati, kde v

naši domovini curija zlati dež z neba ali kje se je odprla debela zlata žila in bruh čisto mesto v taki množini, da upravljeno vabiščemo: »Oj zlati več zlaj vsem nam pride.« Ko bo še to povedal, bomo kramljali prijateljski naprej.

3) Uradnik z letno plačo Din 86.300 bi v času bede in pomanjkanja ne smel imeti še Din 24.000 dodatka, ki jo ministrica naredila izredno prepovedade. Take in slične sklede ljudstvo obsoja z znamenim krepkim izrazom.

4) Vse početje nekaterih magistratnih uslužbencev je jasen dokaz, da občinski svet ljubljanski posluje pod občutnim terorjem dotičnih magistratov, ki se niti ne sramujejo javno nastopiti proti obč. odborniku, ki zvest položeni prisegi veste in izpolnjuje svoje dolžnosti v prid vsega ljubljanskega prebivalstva. Ta teror je tokrat in tako drzen, da si upa udejstvovati se celo v občinskih zbornicah. Dokaz je zadnjega proračunske seje, kjer sem bil deležen celo težke posinke (Sokol na papirju) iz ust magistratnega uradnika. Ker g. župan ni prisotnih uradnikov opozoril na njihovo dolžnost, si bodo obč. odborniki pač morali prekrbeti od drugog zagotoviti možnosti nemotenega izvrševanja svoje funkcije, kadar koli bodo stuti nezavojnost obč. uslužbencev. Ko bi pa to bilo nemogoče, ne bo preostalo drugoga, kakor da obč. odborniki svoje namenjane govorove koncipirajo in jih predložijo načrtovalcu in občini.

5) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

6) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

7) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

8) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

9) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

10) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

11) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

12) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

13) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

14) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

15) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

16) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

17) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

18) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

19) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

20) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

21) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

22) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

23) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

24) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času deležen od vseh slojev ljubljanskega prebivalstva — celo od nekaterih magistratnih uslužbencev — v toliki meri, da antipatični drugi niti ne občutim.

25) Svojega delovanja ne uravnava po kakšni spekulacijski kalkulaciji. Drago se mi pa simpatijo dobrih. Teh sem bil v zadnjem času dele

A. D'Emery:

Dve siroti

Romans

— No, mati, vdovec se vrača; Marjana je v pečku! ...

— Kaj se je zgodilo z njo? — je vprašala Frochardka začudenoma

— Hotel se je izzgatil iz mojih kremljev, kakor je zatrevala. In pa še druge neumnosti so ji rojile po glavi; postati je hotela zopet poštano dekle in da bo ta neumnost kronana, se je dala še zapreti... iz gole krepot... šema neumna!

— Sam sedno vedno pravila, da bo storiti žalosten konec, — je odgovorila Frochardka... Jasno je, da ni pri zdravju pameti Drugače si ne morem misliti, da bi zavrgla moža, kakršen si ti, saj bi bila lahko ponosna nate.

— Rajši bo spala v zaporih Salpeterie...

— In morda pusti končno svoje košti na Guyani. Toda lepo dekle, kot si mi pravil. Toda glej, Jakob, če boleha človek na poštenosti, mu ni pomoči, to je napaka v krvi.

— Sicer pa, vrag jo vzemi, kaj bi si betil glavo zavoljil nje!

— Prav imas, angelček moj. Ker je pa pod ključem, si boš moral poiskati drugo. Ne boj se, mnogo jih bo, ki bo dole srečne...

— To ti rad verjamem; toda prvi, ki mi pride v roke, dam poštano lekcijo. S to nehvaležno Marjano sem bil premešak; zlorabil je mojo slabost; prav se mi godi; toda če bi jo dobil...

— In malo je manjkal, da ni s pestjo razbil mize, ki se je na njo opiral s kromcem.

— Dobro! se je zasmajala Frochardka — nikar tako ne razbijaj, da mi ne zdoudiš podnajemnice.

— Kaj, podnajemnice? Kaj si pa zpet pobrala na cesti? Psička brez gospodarja? Treba ga bo takoj prodati krvnariju, da napravi iz njega lepo krzno.

— Koža mojega psička je bela in melfitska, dragi moi.

Pokazala je z roko na podstrešje in pripomnila:

— Moja podnajemnica je tam gori...

— Med capami?

— Bivališče mi baš razkošno, toda kaj za to; gotovo se je počutila tam gorri enako dobro kakor v palaci in spala je na slarni kot princesa...

Jakob je vstal in stopil k stopnicam. Frochardka ga je prijela za roko.

— Hodi tiso, morda še spi... Lahko si jo pa ogledaš, ne bo se ustrašila, ker te ne bo videla.

— Zakaj pa ne, mati? Mene lahko pogleda vsaka.

— Slepja je, angelček.

— Ah, tako. Potem takem se mi pa ne mudi, jo bom že še videl... Ne, s slepimi pa nimam nobenega opravka. Glej, glej, torej si začela ustavnjavljati zavetišče za pohabiljenje. Sepastii in stepta, kmalu bom imeli same pokveke, — se je smerjal Jakob, ležeč na starem divanu, ki ga je bil kupil še oče.

— Pazi no, angelček, da mi ne pomemkaš praznične oblike

Vzela je v celo povezano Luizino obliko in jo podala sinu, rekoč:

— To bo za tisto, ki stopi na Marjanino mesto.

Pokazala mu je tudi Luizin nakit,

češ, to je pa dragocena reč, ki nikoli ne izgubi svoje vrednosti.

Jakob je potežkal nakit in odgovoril, da bi kazalo takoj prodati ga.

— Trgovski talent imaš, — se je zasmajala Frochardka. Toda te igračke lahko obdrživa. Zdaj bomo zaslužili dovolj denarja, da nam nakita ne bo treba prodajati. Rada imam dragulje, — je pripornila in si pomerila Luizine uhanje. — Poglej no, Jakob, ali mi pristojajo?

Toda »angelčku« je bila šimila v glavo nova misel.

— Koliko nam bo pa neslo, da imaš podnajemnico? — je vprašala.

— Nič se ne boj, toliko bom že imela, da bom lahko dajala svojemu Jakobu, kolikor bo hotel... Toda najprej ti moram pojasnit...

In Frochardka je sedila na prvo stopnico ter jela pripovedovati svojemu sinu o vsem, kar se je bilo zgodilo od prejšnjega večera, ko ga je bila zapuščila v krčmi.

— No, ti imaš pa res pasjo srečo, mati... Samo če bo gospodična našla... ono drugo, svojo sestro.

— Saj ni treba, da bi jo našla.

— No, ali jo hočeš naučiti petu?

— Kot pravega slavčka.

— Zares, ta bo žvrgolela, saj je slepa... Liščkom iztaknje oči, da jem vocepijo zmisel za glasbo... Toda jaz sem zaspans, mati, lahko noč, spal bom kubit.

— Da, res, angelček, pozna se ti, da si zelo utrujen, saj si se vso noč zabaval... Lezi kar na mojo posteljico... in spi. Ta čas pa ukrotim svojega liščka.

Čez nekaj minut je Jakob že junaska smrček.

Frochardka je odšla po stopnicah, krepko je sunila z nogo v vrata in stopila na podstrešje.

Luiza je klečala na postelji in vsa objokana molila.

— Kaj pa počenjaš, dušica? — je vprašala s hričavim glasom... Če boš vedno takole spala, ti bodo slabo služile noge, ko bo treba mnogo hoditi...

— Prosim boga, gospa, da bi mi dal dovolj moči, da bom mogla najti njo, ki mi spomin na njo zaliva oči s solzami.

Krčevito je zahtela in pripomnila:

— Ne branite mi plakati, gospa.

Sreča se mi trga; moje gorje ne išče utehe...

— Torej se pa vrnem; k tebi pridem zopet, ko zapreš pipice; ameriških ljudi namreč ne morem videti. Tudi solz ne preneseš... odkar mi je umrl mož... poštenjak od pete do glave...

— Ah, torej ste vdova, gospa? — je vzdihnila Luiza. — No, potem takem ste tudi vi mnogo pretrplili... lahko razumete mojo bolest... Zato torej ste me usmilili in me vzelki sebi...

— Bog mi je priča... pomisila sem: Glej, ubogo dekle, ki potrebuje skrbno mater, da bi ji pomagala... in...

— In prožili ste roko nesrečni, slepi siroti, izgubljeni v tem velikem mestu. O... hvala vam, gospa, bog vam povrni stotero, kar ste storili zame! Tudi Henrika vam bo hvaljevana za to, da ste me priveli k nji...

— Da, da! — je odgovorila Frochardka hladno, — ko jo najdeva, to gospodično...

— Toda, — je dejala slepa z drhtičnim glasom, — kaj mi niste rekli... ne obljubili ste mi...

— Kaj pa?... Kaj sem ti obljubila?

— Da bova iskali tvojo sestro?...

No dobro, s tem lahko računaš...

Slepa ni razumela čudnega glasu, ki je z njim Frochardka izgovorila te besede; nasprotno, v prekipec vajoči hvaležnosti je iztegnila proti nji roke in zaščepatala:

— Kako dobrsi ste, gospa; plemenite duše v svoji nesreči nisem mogla srečati...

— Če je človek mati in oče družine obenem, draga moja, pa zna sočustvati s trpečnim bližnjim... Toda trpeča sem že itak dovolj; otri si solze, ki mi trgajo živce.

— Da, gospa, da, prihranim vam pogled na moje gorje... Glejte, ne jo kam več...

Luiza je svoj od bruskosti izmučeni obraz k starki, rekoč:

— Zdaj bom imela pogum in moč, da bom lahko hodila ves dan. Kdaj pojdeva z doma?

In ogrevajoč se za misel na napore, ki se je čutila za nje dovolj močno, da najde Henrika, je dejala:

— Hodil bova od jutra do večera; spremljala vas bom iz okraja v okraj.

In vogala vsake ulice bom klicala sestro.... Saj mi boste dovolili klicati jo je-li? In slišala me bo. Klicala bom na vso moč: Henrika!... jaz sem... jaz, twoja sestra Luiza!... Henrika!... Henrika moja!... oglasi se!...

In ker je starka molčala, je vprašala boječe:

— Kaj mi ne boste dovolili klicati sestro?

— Klicala boš lahko, kolikor boš hotela! — je zamrmljala Frochardka, — v tem ne vidim nič hudega.

In licemerno je nadaljevala:

— No, dobro, zdaj, ko si že pravljena k odhodu, te odvedem v nekatere okraje... Samo obleči se moša... Pomagala ti bom namestu komornice...

— Vajena sem oblačiti se sama, gospa; odkar sem slepa, si pomagam z rokami in tip mi nadomestuje oči.

— Kaj? — je pomisila Frochardka, — nato sem pa čisto pozabil!

In ne da bi kaj odgovorila, je odšla v pritičje po cape, ki jih je bila pravljena zvezče kot nadomestilo za delčno obleko.

— Dovoli, dušica, — pomagam ti, — da ne bova tratili časa, — je dejala s sladkim glasom.

Toda v trenutku, ko ji je hotela pomagati obleči jopicu, se je Luiza dotaknila blaga in v vzliknila presenečeno:

— Motite se, gospa, to ni moja obleka!

— Seveda ne, toda to ti posodim, — je odgovorila Frochardka brez oklevanja.

— Zakaj?... Saj nosim še napožalno obleko po smrti svoje dobromocije, gospa.

— Zato, ker si včeraj razburjena begala po nabrežju, pa si se zataknila z jopico ob klop in si jo raztrgal... Trebajo jo bo zaščiti, vsa podloga je raztrgan... Prepričaj se sama, — ji je prigovarjala starka, — če hočeš raje dva dni prej z doma...

— Dva dni prej? — je vzdihnila Luiza.

— Gotovo bi bilo treba dva dni in še pridno bi morala šivati.

— Če je tako, gospa, pa vzamem jopico, ki mi jo hočete posoditi.

Preseljevanje Rusov

na ruski zemlji

Sovjetska vlada „čisti“ vse kraje, ki bi igrali v primeru vojne važno vlogo

Novgorod) itd. V Moskvi in Leningradu spada v območje čiščenja tudi okolica 100 km naokrog.

Izgon pomeni seveda za mnoge ljudi najhujši udarec. Ljudje, ki so si na vse načine prizadevali prilagoditi se novim razmeram in ki je bila njihova preteklost skoraj že pozabljenja, so postali natenkrat zopet razredni sovražniki in vlad, ki jih je postavila pred problem, kako ustvariti si novo eksistenco. Že sama pripadnost k rodbini takega razrednega sovražnika zadostuje, da mora človek zapustiti svoj dom. Za izgon zadostuje tudi, če je bil človek trgovec pred 10 leti, da je bila v Rusiji še dovoljena privatna trgovina. Vlada pa pravi, da so ti ukrepi tako važni, da interesi podjetev sploh ne prihajajo v poštev, ker gre za načela razredne borbe.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

Telefon 2730

WALLACE BERRY v senzaciji

Nepremagljivi kovboj

Ob 4., ½ 8. in 9. zvečer.

Jutri (na praznik) ob 3., ½ 5., 6., ½ 8., in 9. zvečer.

Turški pregovori

Tudi Turki imajo pregovore, ki se iz njih zrcali globoka življenska modrost. Evo jih nekaj:

Kdor siromakom daje, bogu daje. — Delaj dobro, ko si pa storil, vrzi v more. Ribe morda tegu ne bodo razumele, zato bo pa razumel bog. — Kdor se boga boji, temu se ni treba batiti ljudi. — Prijatelj odteha sorodnika. — Neumen prijetljiv ti več škoduje, nego pameten sovražnik. — Kdor isče prijetljiv brez napake, ga ne bo nikoli našel. — Ceprav tvoj sovražnik ni večji od mravje, si ga vendar misli kot slona. — Majhen kamnen lahko napravlji veliko bulo. — Dobro vino in lepe ženske sta dva huda strupa. — Žena je lahko blagoslov ali pa nesreča za dom. — Na kapljico medu poša ušes, nego na čebler kisa. — Kliči med, med do hripcavosti, pa vendar ne postanejo tvoja usta sladka. — Kdor bi hotel za vsako stvar plakati, bi kmalu oslepel. — Kri se ne meša s krvjo, pač pa z vodo. — Srce je prijetljivo kar zato, kar zahteva, to v tudi upa. — Ceprav v jeziku ni kosti, vendar lomi tudi kosti. — Ce posetiš slepca, zamizi. — Težko je volka za ušesa držati. — Boljše je danes jajce, nego jutri kokoš. — Norec ima srca na jeziku, modrijan pa jezik na sreču. — Karkoli obetaš, imej pri sebi. — Ni mogoče držati dveh mlon pod eno pazduhu. — Ce hočeš v miru živeti, moraš biti slep, gluhi in nem. — Tudi tistega, ki vse ve, ljudje opeharijo. — Več je nevidnih, nego vidnih stvari. — Na najetem konju ne boš dolgo jidel.

NEPREMIONINE

LEPO POSESTVO

13 oralov, proda Vinko Kocbek, Vokovski dol 39, Jarenina pri Mariboru. 2349

MILOSTLJIVA!

Vaš krasneni plašč čez poletje najskrbnejše konzervira tvrdka L. ROT, Ljubljana, Mestni trg št. 5. — Ob